

Številka: 091-14/2020-1
Datum: 8. maj 2020

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

PRIPOROČILA ZA ZAKLJUČEK IZOBRAŽEVANJA V ZAKLJUČNIH LETNIKIH V PROGRAMIH GIMNAZIJSKEGA, NIŽJEGA POKLICNEGA, SREDNJEGA POKLICNEGA TER SREDNJEGA STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA

Pri pripravi predlogov in usklajevanju gradiva so sodelovali:

Zavod RS za šolstvo: dr. Vinko Logaj, dr. Branko Slivar, Jasna Rojc,
predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport,
predstavniki ravnateljev srednjih šol,
predstavniki sindikata vzgoje in izobraževanja.

1. Uvod

Nujnost ponovnega odpiranja šol v še vedno trajajočih posebnih razmerah narekuje več dejavnikov. V prvi vrsti gre za vzpostavitev procesa vzgoje in izobraževanja za dijake zaključnih letnikov v šolah in s tem zagotovitev pogojev, da se lahko z neposredno pomočjo učiteljev pripravijo na predvidene zaključke ter da lahko popravijo oziroma izboljšajo ocene. Pomembni pa so tudi psihološki razlogi, saj neposreden stik z učitelji pri dijakih povečuje občutek gotovosti in varnosti ter zmanjšuje napetosti pred opravljanjem izpitov. V tem kontekstu šola in z **njo ravnatelj in učitelji ter drugi strokovni delavci** nosijo tudi veliko **družbeno odgovornost**.

Pri tem poudarjamo, da je glede na še vedno trajajoče posebne razmere nujno upoštevati ukrepe, ki jih je pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje v dokumentu Higienska priporočila za izvajanje ... Z upoštevanjem teh priporočil bodo v največji možni meri zmanjšana tveganja za možni prenos okužb in bo vzpostavljeno varno in spodbudno učno okolje.

Namen priporočil Zavoda RS za šolstvo je, da ob postopnem odpiranju šol na nacionalni ravni aktivnosti usmerimo tako, da bodo **vs**i dijaki zaključnih letnikov v šoli deležni **kakovostnega vzgojno-izobraževalnega procesa**, ki naj bo zlasti usmerjen v zaključevanje, popraviljanje in izboljševanje ocen in v pripravo na zaključne izpite in maturo. Ker gre ob odpiranju šol za vrsto aktivnosti in preventivnih zdravstvenih ukrepov, ki jih bodo šole izvajale tudi po celotnem odprtju šol, nekatere najverjetneje tudi v prihodnjem šolskem letu, terja odpiranje šol vrsto aktivnosti in s tem povečanih naporov. V nadaljevanju v priporočilih izpostavljam nekaj poudarkov.

Za podporo pri izvajanju priporočil se ravnatelj lahko obrnete neposredno na predstojnice Območnih enot Zavoda RS za šolstvo, učiteljem pa so v podporo svetovalci Zavoda RS za šolstvo po posameznih predmetih oziroma področjih. Nanje se lahko obrnete po elektronski pošti, prek spletnih učilnic ali telefonsko. Vse informacije v zvezi z učnimi gradivi in spletne povezave so objavljene na portalu SIO (<https://sio.si/>) in na spletni strani Zavoda RS za šolstvo (<https://www.zrzs.si/>).

2. Aktivnosti šol za izvajanje higienskih priporočil

2.1 Neposredne aktivnosti ravnateljev z vključevanjem posameznikov in skupin zaposlenih

- Priprava protokolov in načrtovanje aktivnosti skladno z Higienskimi priporočili za izvajanje pouka za dijake (načrt za rutino umivanja oziroma razkuževanja rok za dijake in zaposlene, načrt za vzpostavitev in organiziranje skupin, za prihajanje in odhajanje v šolo in iz šole (postavitev pravil za uporabo garderob in prihajanje ter odhajanje iz garderob), izvajanje odmorov, uporabe sanitarnih prostorov, zaščitnih sredstev, organizacijo prehrane, opremo in označevanje prostorov z oznakami, organizacijo oziroma razpored skupnih prostorov ...).

- Priprava navodil za tehnično osebje, da bodo zagotavljali ustrezno čiščenje in oskrbo s sanitarnim materialom (načrt čiščenja naj vsebuje pogostost in način za različna mesta – sanitarne prostore, garderobe ...).
- Načrtovanje izvedbe vzgojno-izobraževalnega procesa.
- Načrtovanje dežurstva na šoli.
- Usposabljanje zaposlenih o ukrepih za preprečevanje okužb in seznanitev s protokoli in načrti (na pedagoški konferenci in na sestankih s skupinami drugih zaposlenih).
- Informiranje dijakov o novih ukrepih v šoli.

2.2 Neposredne aktivnosti učiteljev in strokovnih delavcev pri izvajanju načrtov in higienskih pravil

- Načrtovanje dejavnosti v šoli, vključno z načrtovanjem odmorov, v časovnih zamikih, da se dijaki različnih učnih skupin med seboj ne mešajo.
- Načrtovanje organizacije dela v učilnicah, vključno s postavitvijo šolskega pohištva (vsak dijak ima svojo mizo, priprava gradiv za dijake ...).

3. Vzgojno-izobraževalno delo

Priporočamo, da učitelji delo v razredu načrtujejo v povezavi z izobraževanjem na daljavo, ki je bilo izvedeno v preteklem obdobju.

3.1 Psihološko sociološki vidik

Pomembno je, da učitelji ne prenašajo lastne tesnobe na dijake.

Predlagamo, da učitelji **posebno pozornost** namenijo načrtovanju časa in dejavnosti za **pogovor z dijaki** ter prisluhnejo njihovim željam in potrebam. Ta čas naj bo strukturiran, povezan s cilji priprave na zaključni izpit oziroma na maturo. Na začetku je treba razmisliti o osmišljanju varnostno higienskih ukrepov v razredu in s tem z dijaki osmisliti vzpostavljanje rutine v razredu (skrb zase in za druge). Posebno pozornost je potrebno posvetiti ustvarjanju pogojev za varno in spodbudno učno okolje, še posebej za ranljivejše skupine dijakov. V primeru, da učitelj pri dijakih zazna večje stiske, naj se poveže s šolsko svetovalno službo.

3.2 Pedagoško didaktični vidik

- Delo učiteljev v zaključnih letnikih mora nujno potekati usklajeno: pouk na daljavo do 15. 5. in pouk od 18. 5. dalje (ki deloma lahko še vedno poteka tudi na daljavo). Učitelji obvezno skupaj načrtujejo in uskladijo časovni potek dela, ob tem pa poskrbijo za jasno in enoznačno informiranje dijakov.

- Pouk se za dijake zaključnih letnikov v skladu s šolskim koledarjem zaključuje 22. maja 2020, kar pomeni, da morajo do takrat imeti zaključene vse ocene. Kljub posebnim razmeram velja, da pisanje pisnih izdelkov za oceno štirinajst dni pred koncem ocenjevalnega obdobja ni dovoljeno, kar pomeni, da teh ni mogoče načrtovati po vrnitvi v šolo.
- Z zaključevanjem ocen naj učitelj ne odlašaja. Dijake naj oceni čim prej in jim ocene tudi zaključi, po možnosti pred vrnitvijo v šolo (do 15. 5.). V tem času naj bo pouk na daljavo zastavljen racionalno in premišljeno, tako da se vsem predmetom omogoči realizacijo temeljnih ciljev in pridobivanje ocen. V kolikor je mogoče, naj se dijakom zaključijo vse ocene, vsekakor pa ocene predmetov, ki jih dijak ne bo opravljal na maturi ali zaključnem izpitu.
- Dijakom naj se še v času pouka na daljavo omogoči popravljanje negativnih ocen oz. pridobivanje ocen v primerih, ko dijak ni bil ocenjen. Učitelj naj omogoči popravljanje negativnih ocen in pridobivanje ocen tudi dijakom, ki so bili negativno ocenjeni ali neocenjeni v prvem ocenjevalnem obdobju.
- V tednu od 18. do 22. 5. naj pouk na šoli poteka v manjših skupinah, tako da dijaki obiskujejo pouk samo tistih predmetov, ki jih bodo opravljali na maturi oz. zaključnem izpitu. Pri predmetih, pri katerih po presoji šole oz. učiteljev pouk enako kakovostno poteka na daljavo, lahko s takšnim načinom dela nadaljujejo. Učitelji o izvajanju pouka in priprave na zaključke izobraževanja poročajo ravnatelju.
- V tednu od 18. do 22. 5. naj učitelji omogočijo pridobivanje ocen tistim dijakom, ki zadolžitev niso opravili do roka, iz utemeljenih razlogov niso uspeli pridobiti ocene ali želijo popraviti oziroma izboljšati oceno.
- **Na dijake naj učitelji vplivajo pomirjujoče; k ocenjevanju naj pristopijo racionalno in ne zahtevajo od dijakov pridobiti več ocen, kot je nujno potrebno. Poudarek naj bo na individualnem delu.**